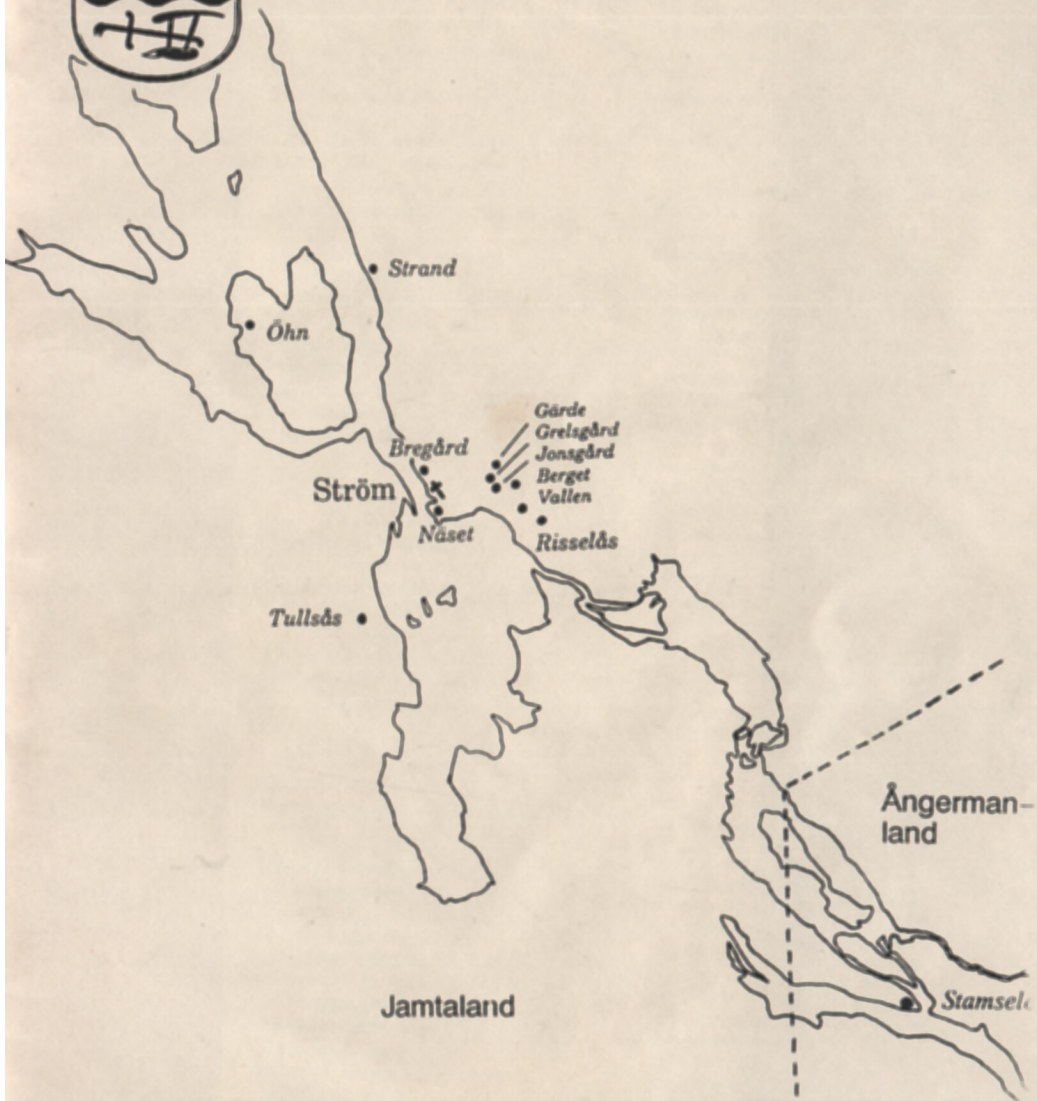

Georg Hansson

BYARNA I STRÖM PÅ 1600-TALET

Häfte 6

Jonsgård, Grelsgård, Stamsel

Georg Hansson

Byarna i Ström på 1600-talet

Häfte 6: Jonsgård, Grelsgård och Stamsel

Östersund 1994

ISBN 91-971756-5-X

Åsen var namnet på den by som under 1500-talet delades i Jonsgård och Grelsgård. I de räkenskaper som fördes under den svenska ockupationen av Jamtland 1564–71 används ibland Åsen och ibland gårdsnamnen. Tillsammans med Gärde och Berget kallas dessa byar Västbygden; Risselås och Vallen kallas då Östbygden.

Jonsgård bestod av två gårdar efter 1500-talets mitt, och kanske också tidigare. 1566–1571 hette brukarna Olof och Jon. Båda hemmanen var relativt stora: 2½ resp. 3 tunnlands utsäde. Av Ströms 33 gårdar skattade år 1668 endast fyra st. för 3 tld och fem för 2½ tld, alla övriga var mindre.

Jordeboken 1633 ger en hel del intressanta uppgifter om gårdarna:

Jonsgård	Utsäde	Ång	Kor	Småfa	Hästar
Erich	2½ t:a	15 lass	4	6	1
Oluff Jonssen	3 t:r	20	6	1	1
Grelsgård					
Peder	2 t:r	16	4	3	1
Niels Hellessen	2 t:r	16	4	3	1
Olle Pederssen	1 t. 1 sp	15	4	6	1

På höstetinget år 1667 klagade "Jonsgårdsmännen", Israel Noræus och Sigfrid Jonsson, över deras brist på skog och fiskevatten. Sedan gammalt hade man haft rätt till en tredjedel i Östbygdens skog, men p.g.a. "manfall" på Jonsgård hade detta ej iakttagits. Vallens och Risselås byamän kunde ej neka till detta, och rätten dömde "*at ofvan bemälte Valle- och Risselåsmän skola efter denna dag oplåta och inrymma Jonsgårdsmän ofvanrörde tredje-part uti skog och derunder liggande fiskevatten, som det i fordom dagar och af arilds tid efter tolstens bevittnande varit*".

JONSGÅRD - Nr 1

Vid 1600-talets ingång hette brukaren på detta hemman Erik Olsson. Han var son till Olof Olsson, och hade tagit över efter denne. Enligt landstingsprotokollet från 1624 (se nedan, sid. 16) hade Erik tre döttrar, varav en var gift i Stamsle. Tack vare en arvsvist långt senare (år 1683) får vi veta lite mer om denna familj. Ett par bönder i Ström intygade då att Erik Olsson varit "*aldeles uthfattig... så att han ej mäktade opföda sina barn, utan een sin dotter låtit af en lapp i lappmarcken opföda...*" Hon blev tydligen gift där, ty det var hennes son, Erik Pålsson lapp från Backen i Norderö, som fordrade arv efter sin morbror, Olof Ersson.

4 - Jonsgård

Denne var gift med en änka i Fagerdal, Hammerdal, som var barnlös i båda äktenskapen. Olof, som överlevde henne, testamenterade gården till sin systerdotter Ingeborg Olsdotter (Öhn:2 och Grelsgård:10) och hennes son Anders Matsson.

1. **Erik Olofsson**, brukare före 1600 till omkr. 1642
d ?, gift i Stamsle
d ?, gift med Pahl
d ?, gift med Olof Jonsson (Öhn:2)
s Olof, bonde på Fagerdal nr 1, död 1675-83

Enligt Räfsten med jämtarna 1613 påstod sig Erik endast äga ½ tunnland i gården, resten tillkom hans brorsbarn. Men eftersom dessa "*sig icke presenterit*" fick Erik böta för hela gården - 3½ marker 5 skilling.

Näste brukare på hemmanet var Peder Ersson, förmodligen ingen son till företrädaren, eftersom han inte nämns i arvstvisten.

2. **Per Ersson**, brukare omkr. 1642-1656; nämndeman 1647-53
gift med Sara Persdotter
s Erik?
s Jon

3. **Erik Persson** (Jg:2?) erligger tiondet 1658, men han har redan stora skulder. Han säljer detta år till en finne, Erik Olofsson (enligt domboken 1658 och 1662) för 40 riksdaler plus 11 för "pantgodset" Brosved. Därefter är namnen något varierande, vilket gör ägarlängden svår att bestämma. Tiondet erläggs av en Erik Jonsson 1661 och -62, denne är också nämndeman 1661-63. Tiondegivare år 1663 är en Anders Jonsson, finne, som också figurerar i tingsprotokollen 1662 - samtidigt som Erik Jonsson är nämndeman...

Enligt domboken 1666 var det Anders Olofsson, finne, som köpte hemmanet av Erik Persson (vilken tydligen bodde kvar på Jonsgård, åtminstone år 1667), och sedan sålde till Israel Noræus. Förmodligen är han den Anders Olofsson från Viksjö som får nedsättningsbrev på nybygget Alanäs år 1666. I så fall är förnamnet felskrivet i domboken 1658 och -62. Troligen var han redan då mest intresserad av hemmanets avradsland på Flåsjöskogen, och lejde bort jordbruket på Jonsgård.

4. **Anders Olofsson**, från Viksjö, Ångermanland, brukare 1659-65
en dotter, gift med ryttern Jonas Swed

5. **Israel Larsson Noræus**, från Sollefteå, brukare 1666-69
gift med Christina Ersdotter Wattringia, från Torsåker

Jonsgård - 5

Israel Noræus var från 1665 kapellan i Hammerdal, med tjänstgöring i Ströms annexkyrka. Han betalade sammanlagt 35 riksdaler för hemmanet, trots att det var i dålig hävd. Noræus lade därefter ner mycket arbete på både byggnader och åkerbruk.

På höstetinget 1669 krävde ryttaren Jonas Swed att få tillträda hemmanet, eftersom han var gift med Anders Olofssons dotter. Häradsrätten dömde dock hemmanet under Noræus och dennes arvingar "*till oklandrat ewerdeligh egendomb*". Noræus lovade dock att hembjuda gården till ryttaren Swed, om han skulle sälja den i framtiden.

Hammerdals tingslags domböcker för åren 1671-1674 är förkomna, så vi har inga uppgifter om den försäljning, som snart skedde. Redan 1670 har dock Noræus flyttat, ty då står hans svåger och kollega Medenius som tiondegivare.

6. Mattias Eriksson Medenius, från Nordingrå, brukare 1670-74
gift med Anna Ersdotter Wattringia, från Torsåker

Medenius avled redan på hösten 1674, men änkan behöll hemmanet i sin ägo till 1681. Sommaren 1675 skulle Per Olofsson i Öhn ha brukat gården som landbonde, men han höll ej sitt kontrakt. Han hade i stället "*i gode mäns närvaro ackorderat*" med Sven Jöransson i Viken, Hammerdal, vilken tog på sig att så och bruka ankans hemman. Sven fullgjorde dock ej sitt åtagande, änkan begärde ersättning och Per dömdes att betala.

7. Wellam Adamsson Klangundius, fr. Undersåker, brukare 1676-1680
gift med Maria Gestrina

Eftersom hemmanets åkrar låg osådda sommaren 1675 fördes det upp på längden över ödehemman. Klangundius, som också han var komminister i Ström, lyckades utverka tre års skattefrihet som brukare, och Anna Wattringia fick behålla sin skatterättighet och fria disposition. På grund av ödesmålet borde dock hemmanet ha övergått i Kronans ägo.

Sedan dragon Abraham Buller köpt gården år 1681 bodde H:r Wellam i Bregård och i Tullsås innan han själv köpte ett hemman i Gärde (Gå:27).

8. Abraham Abrahamsson Buller, fr. Gärde (Gå:3), brukare 1681-1701
gift med Anna Jönsdotter, död 8/3 1703 (74 år)
s Nils (Jg:9)
d Anna? gift med Olof Strandberg (Str:6)

Abraham Buller var från Multrä i Ångermanland. Liksom sin bror Per Buller var han dragon i Ström, åtminstone från 1666 och till 1672. Han

Jonsgård - 6

överlämnade hemmansbruket till sonen Nils år 1701, men bodde kvar på gården som husman, också sedan sonen lämnat den.

9. Nils Abrahamsson (Jg:8), brukare 1702-1708
gift 3/11 1701 med Rågierd Larsdotter i Sockenstugan
d Anna, döpt 6/9 1702
d Gunilla, född 22/12 1703
d Karin, döpt 10/3 1707
d Rågierd, döpt 14/2 1709

Nils Abrahamsson vanbrukade hemmanet, och "rymde" till Norge år 1708. Det hemföll då åt Kronan, och på hösten 1709 antogs en ny äbo:

10. Isak Matsson, från Vängel i Fjällsjö, begravd 23/12 1770
gift med Märta Israelsdotter, Sandviken, Ramsele, död 11/4 1756 (84 år)
s Israel, född omkr 1706 (Jg:11)
d Sara, döpt 14/8 1710 (Jg:12)
s Mats?, född 1713, dragon Strandman, senare bonde i Bregård
dotter, född 25/2 1716
ett barn, dött 1722
dotter, död 6/9 1734

Sonen Israel övertog hemmanet 1737, och efter dennes död system Sara och hennes man. Isak Matsson och hans hustru skrev då ett testamente, som godkändes av Häradsrätten i Hammerdal den 7/4 1746. Makarnas vilja var *"att deras måg Mats Pärsson och hans hustru Sara Isaksd:r utan klander av släkt och arvingar skall behålla det som finns i boet efter föräldrarnas död"*.

I Ströms äldsta kyrkobok finns år 1770 noterat: *"d. 23 Dec. begrofs Isac Mattsson ifrån Jonsgård som varit blind 16 års tid, in emot 100 år gammal. 91 år war hans ålder efter egit uppgifwande, men andra hålla före honom wara äldre, så att icke mycket felat i 100 år"*.

11. Israel Isaksson (Jg:10), begravd 9/4 1742 (36 år)
gift 27/3 1737 med Kerstin Andersdotter, från Strand, omgift
d Marita, född 9/8 1738, död 6/5 1739
s Anders, född 10/4 1740, död 28/4 1742

Israel Isaksson Byström var dragon på hemmanet 1721-28. Hustrun Kerstin var troligen dotter till trumslagaren Anders Ivarsson Ryss (Str:14). Efter makens förtidiga död gifte hon om sig med bonden i Tullsås, Olof Jonsson, år 1743. Men också Kerstin dog ung, 35 år gammal, och begravdes den 11/9 1748.

Jonsgård - 7

12. **Mats Persson**, från Ornmäs, Fjällsjö; begravd 22/5 1795 (83 år)
gift 13/4 1737 med Sara Isaksdotter (Jg:10), begravd 30/6 1793
d Anna, född i Ornmäs 20/2 1738, till Ormsjö, Dorotea
d Märet, född i Ornmäs 3/5 1739
s Per, född omkr 1740, dragon Öberg, övertar hemmanet
s Isak, född 26/9 1743, dragon Strömstedt, torpare på Brosve
s Israel, född 1/6 1745, bonde i Hallen, Hammerdal
d Marita, född 25/12 1746, gift med Olof Olofsson, Risselås
s Olof, född 4/4 1748
d Kerstin, född 7/1 1750, till Ormsjö, Dorotea
s Mats, född 5/5 1751, begravd 20/5 samma år

JONSGÅRD - Nr 2

1500-talets siste brukare på detta hemman hette **Jon Olsson**, han nämndes ännu i tiondelängden år 1600. Troligen var han far till näste brukare:

13. **Olof Jonsson**, överlåter 3 tunnland år 1629 till sonen Jon
s Jon (Jg:14)
s Karl (Jg:15)
s Sven, nämns i domboken 1665

14. **Jon Olofsson**, brukare 1629 till sin död före 1637
gift med Ragierd Sefredsdotter, bor kvar 1645 som husfolk
s Olof (Jg:16)
s Sigfrid, född omkr. 1627 (Jg:17)
minst två döttrar

Jon Olofsson övertog hemmanet genom att erlægga arrendeavgiften ("förste-bygsel") till den danska kronan. Efter hans död fortsatte brodern Karl hemmansbruket.

15. **Karl Olofsson**, brukare 1637-53
gift med Märeta Andersdotter, syster till Nils i Bregård (Bgd:4)
flera barn?

Efter Karls död delade änkan Märeta gårdsbruket med Sigfrid Jonsson under några år. År 1658 krävde Sigfrid och hans bror Olof att få tillträda sin fars hemman. Nils Andersson företrädde sin syster och hennes barn inför tinget i Hammerdal. Märetas barn var ju "syskon-barn", d.v.s. kusiner, till Olof och Sigfrid, och alltså lika bördiga till gården. Eftersom ingendera ville "avvika" drog man lott om hemmanet, vilken "föll på Nilss sijda".

8 - Jonsgård

Hemmanet värderades då till 45 riksdaler, Sigfrid och hans bror skulle tråda ifrån, och få 20 rd:r. Men Sigfrid löste tydligen ut sin bror och kusinerna, ty han står som ensam tiondegivare efter 1659.

16. **Olof Jonsson (Jg:14)**, hustruns namn okänt
 - s Jon, född omkr. 1660, dragon Frisk (Tullsås: 42)
 - s Lars, fältväbel Hammar i Ragunda, död på fjället 1719
17. **Sigfrid Jonsson (Jg:14)**, född omkr. 1627, brukare 1655-88; död 1712 i Norge. Hustruns namn okänt, möjligen en Jöransdotter.
 - s Jöran (Jørn), född omkr. 1669; dragon Elberg (Bgd:10), senare husman i Mosjön; omgift, flera döttrar
 - s Sven, född omkr 1671, sjöman
 - s Olof (Ola), född omkr 1673, till Bergen?
 - s Jon, född omkr 1678
 - s Erik, född omkr 1680, bonde i Vefsn
 - s Søbring, född omkr 1686, till Trondheim?

Dragon Jöran Elberg var först gift med en Sigrid Svensdotter från Stamsele. Vem hennes föräldrar var har dock ej kunnat bestämmas.

Sigfrid Jonsson tvingades sälja hemmanet år 1688, på grund av fattigdom. Han flyttade med sin familj till Nordland i Norge, och nämns 1701 som husman ("inderst") på gården Mo i Vefsn. Den plats han slog sig ner på blev så småningom till staden Mosjön.

18. **Per Persson**, från Sunnansjö, Fjällsjö; begravd 24/10 1725 (69 år) gift med Märeta Kristoffersdotter, död 14/4 1705 (56 år)
 - styvdotter Brita Persdotter, nämnd i domboken 1694
 - d Märta?, gift med Zakris Larsson på Holmen, Havsnäs
 - d Sara, född 1684, gift med Jacob Nilsson (Gärde:15)
 - s Johan, född omkr. 1688, bonde i Havsnäs

Per Persson köpte Jonsgård av Sigfrid Jonsson den 3/12 1688. Det var dock med tvekan, och han "*blef 2ne gånger kallader till Ström sockn at köpa ett hemman som lutade till ödhe*". Det var heller inte utan strapatsar då "*jagh... om wåren i största oföret boflötte och för elfwar och watubeckar nermast miste mit lif*".

År 1695 beslöt Kungl. Maj:t och Kronan att detta hemman var särskilt lämpligt som boställe åt fänriken av Majorens kompani. Därför skulle Jonsgård nr 2 bytas mot kronohemmanet Tullsås nr 7, och något vederlag lämnas. Per Persson gillade inte förslaget, och skrev ett vädjande brev till överheten. Han accepterade dock och flyttade, men samtidigt krävde dragonen Jon Frisk (Jg:16) att få tillträda Jonsgårdshemmanet. Resultatet

Jonsgård - 9

blev att Jon Olsson Frisk blev bonde i Tullsås, och Per Persson köpte ena gården i Havsnäs, år 1697.

Mellan 1686 och 1695 var fänriken inkvarterad på Näset. Den förste fänriken på bostället Jonsgård var Johan Stensson Hällberg, som bodde där 1696-1703. Han var gift i Gävle, men fick en dotter (Karin, född 13/5 1697) med en dragonhustru, Kerstin Andersdotter. Denna Karin blev troligen gift med dragon Nils Jönsson Svedberg (Gärde:6).

Fänrik Hellberg var tydligen en hetlevrad sälle. Hans granne Abraham Abrahamsson anklagade år 1699 fänriken för "övervåld och hemgång". Också dragon Abraham Wallman, som var landbonde på bostället runt sekelskiftet, drabbades. År 1703 valde han flytta på grund av fanrikens "otidigheter".

En del senare boställsinnnehavare verkar (åtminstone tidvis) själva ha skött jordbruket på gården. I Strömsbokens häfte 12, sid. 186, finns en uppräkningslista av de militärer som har bott på bostället Jonsgård.

BROSVE

På höstetinget år 1662 nämns Brosve första gången (vad vi vet). I samband med köpet av Jonsgårdshemmanet betalar Anders (här kallad Erik) Olofsson (Jg:4) elva riksdaler för "*ett igenlagt pantegods och åkerstycke kallat Brodswedh*". Han betalade 40 Rd:r för hela hemmanet, så Brosve måste ha varit värdefullt.

Enligt Domboken 1685 hade Per Ersson (Jg:2) den 19 mars 1654 försålt till en Abraham Carlsson, en liten "*jordepart, Brors Swed benämnd som har legat under Jonsgård inom hägn som icke skattegods är, utan förland av gården, för 19 Rd, att behålla ewärdeligen utan avgift*". Sedan Israel Noræus (Jg:5) köpt Jonsgården blev bestämt att Abraham "*skall bemälte Brodswed behålla och förplikta åbonden på huvudgården, halv femte ort årligen lägga uti kronones utlagor*" (domboken 1669). Om Abraham måste sälja skulle det göras till "*den som på huvudhemmanet sitter*". Så småningom överlät han också Brosve till dåvarande agaren, Mattias Medenius (Jg:6), mot "syttningsslön" - Medenius skulle alltså se till att Abraham hade det allra nödvändigaste för att överleva.

Därefter, förmodligen sedan Abraham Carlsson dött, sålde Medenius änka Brosve till Erik Jöransson (Tullsås:3) i oktober 1674. Enligt domboken 1711 fortsatte överlåtelseerna, först från Erik Jöransson till Sjul Jonsson (Vallen:3) och sedan till Jöns Nilsson (Risselås:9).

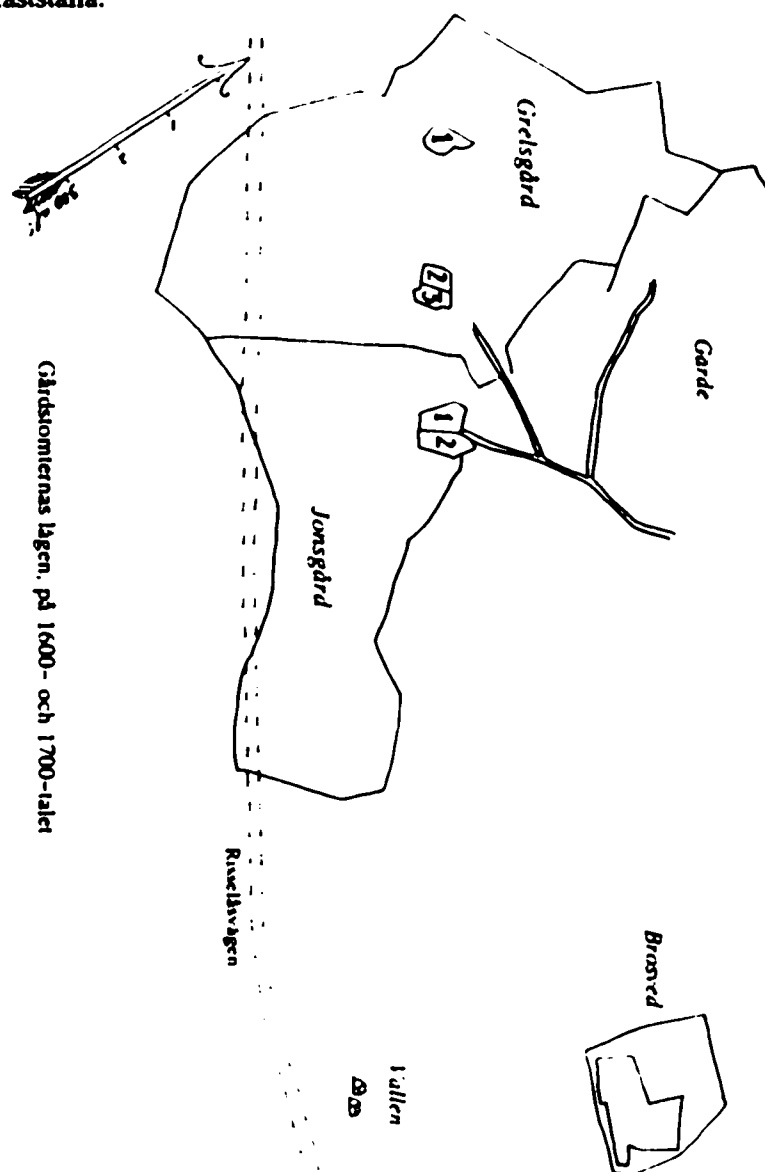
Abraham Abrahamsson (Jg:8), som köpte huvudhemmanet år 1681, tog upp saken på våringet 1691. Då hade en hustru Segrid Jonsdotter (gift med dragon Lars Wallerman, Vallen:6) köpt Brosvedjan "*så till åker som*

10 - Jonsgård

huus och hägnad". Dragonen är förmodligen densamme som "Lars Nilsson i Broor swed", vilken begravdes den 8 april 1710, 70 år gammal.

Twisten om Brosve fortsatte länge till. På en karta över Jonsgård från 1747 finns noterat: "*Brosved är ett Torpställe som Mattes Pärsson i Jonsgård nu innehafver om hvilket är tvist mellan honom samt Risselås och Walls män.*"

Vilka som bott på torpet före Isak Matsson (Jg:12) är dock svårt att fastställa.

Grelsgård bestod vid 1500-talets mitt av tre gårdar. I skattehän-
sende räknades Grelsgård tillsammans med Jonsgård som *en skattegård*,
Åsen, vilket tyder på ett gammalt, gemensamt ursprung. Enligt de svens-
ka räkenskaperna 1566-71 hette två av gårdsbrukarna Greger Heljesson
och Olof Jonsson. Den tredje gården brukades gemensamt av Johan och
Peder. Möjligen är en av dessa två halvgårdar den som senare kallas
Berget (se häfte 4). I räkenskaperna används både den svenska namnfor-
men Gregersgård och den jamtska - Grexgåll. I t.ex. militära rullor
förekommer "Grexgård" ända in på 1700-talet.

GRELSGÅRD - Nr 1

1600-talets förste brukare på denna gård hette **Sivert Eriksson**. År 1615
överfördes hemmansbruket på:

1. **Per Olofsson**, brukare 1615-omkr. 1640
s Jon? (Grg:2)

2. **Jon Persson**, brukare 1640-68
gift med Ingrid Persdotter
s Per, soldat, död före 1679?
d Kerstin, gift med Jöns Mickelsson (Grg:3)
s Olof, dragon Klammer, senare profoss, ägare 1680-83
d Gulle/Gölu, gift, död 1708 (76 år)

Jon Persson finns antecknad som fattig, ja t.o.m. "utfattig och husarm", i
flera tiondelängder, bl.a. de hårda åren i slutet av 1650-talet. Eftersom
båda sönerna blev soldater överlät han gårdsbruket på mågen:

3. **Jöns Mickelsson** (Gärde:9), brukare 1669-78?, död 1704 i Offerdal
gift med Kerstin Jonsdotter (Grg:2)
s Jon, född 1655, dragon, död i Offerdal 1718
d Karin, född 1665, död i Offerdal 1749
s Per, född 1671, död i Offerdal 1756

Det är möjligt att Jöns flyttade till Offerdal redan före 1678, för näste
brukare måste ha bott där några år innan han, i sin tur, tvingades flytta.

4. **Erik Broddesson** (Öhn:7 och Risselås:8), brukare c:a 1677-79

Profossen Olof Jonsson (Grg:2) krävde på höstetinget 1679 att återfå sitt
odelshemman som Erik Broddesson "uppdragit" när Olof "*reste ut i*
fiendeland". Erik hade då endast betalat fem daler till Olof Jonsson, och

12 - Grellsgård

9½ till Jöns Mickelsson, på hustruns vägnar. Erik fick tillbaka sina pengar och Olof tillträdde 1680.

Olof Jonsson, som verkar ha varit ogift, sålde år 1683 till löjtnanten Anders Curi. Denne bytte dock redan samma år med förre sockenskrivaren i Hammerdal:

5. **Olof Mårtensson**, brukare 1683-1711, begravd 21/2 1720
gift med Karin Hansdotter?, begravd 30/6 1722 (76 år)
s Mårten, född 1674 (Grg:6)

Olof Mårtensson var son till kyrkoherden i Hammerdal, Mårten Halvarsson Stenius (född i Bohuslän) och dennes hustru Anna Olofsdotter (d. t. kyrkoherde Olof Nilsson i Offerdal). Olofs hustru kan möjligen ha varit en dotter till Hans Ersson Blix i Grenås.

6. **Mårten Olofsson Blix**, ägare 1712-43, död 16/10 1754 (80½ år)
gift 12/1 1708 med Brita Persdotter (Stamsele:3), död 2/6 1722 (37 år)
d Karin, döpt 1/12 1708, gift med ryttaren Carl Faxberg i Näskott
d Segri, döpt 9/1 1711, gift 1745 med Gudmund Persson i Kyrkås
s Per, född 1713?, dragon Bergkvist, död 1741
s Olof, född 1715?, dragon, bonde (Grg:7)
d Elin, född 1717?, gift med Olof Forsberg (Stamsele:13)
omgift 1722 med Måreta Heljesdotter (Gärde:28), död 1/3 1757 (67 år)
s Helje, född 1723, dragon Blixberg (Gärde:30)
s Hans, född 11/7 1726, dragon Blixberg, torpare i Stamsele
d Brita, född 11/3 1729, gift 1759 med Per Wallström
s Mårten, född 20/8 1731, g m Erik Perssons änka (Stamsele:6)
d Kerstin, född 26/9 1734, död 12/10 1735

Mårten Olofsson Blix var dragon på hemgården mellan 1694 och 1712. Sedan han blivit bonde antogs som sventjänare Nils Jönsson Svedberg (Gärde:6), som år 1718 bytte med dragonen på Gärde nr 1, Per Svensson Styf. Denne omkom "på fjället" i januari 1719 så Mårten Olofsson fick återgå som dragon för sitt eget hemman, då med namnet Blixberg. Vid mönstringen 1732 blev han "befunnen oduglig", och något senare antogs sonen, Olof Blixberg, dock med en viss reservation. Rullan 1735 meddelar att denne "är frisk, men liten och späd, blir tills vidare stående om han uti styrka tilltager".

7. **Olof Mårtensson** (Grg:6), död 8/11, begravd 28/11 1773 (58 år)
gift 4/11 1744 med Karin Jöransdotter från Tullsås, född 5/1 1716, död 27/5 1755. Paret's samtliga sex barn (varav fem finns i födelseboken) avled unga.

Grelsgård - 13

Olof gifte om sig den 9/1 1757 med Brita Persdotter från Taxan, född 9/8 1735, (omgift med Olof Ersson Wallberg, två barn), död 18/3 1808.

s Per, född 22/8 1758, död ung

d Karin, född 30/7 1759, gift med Olof Tullström

d Segri, född 27/1 1762, gift med Mickel Hindriksson, Alanäset

d Brita, född 1/2 1765, gift med Mats Ersson, Havsnäs

s Per, född 12/9 1768, gift med Anna Carlsdotter, Risselås

s Olof, född 29/9 1770, gift med Lucia Olsdotter, till Breddkålen

GRELSGÅRD - Nr 2

Hemmanet nr 2 är kanske den ursprungliga Grels-gården. Här bodde år 1600 Helje Grelsson, senare återkommer Grels Nilsson och Nils Grelsson. Det är också den största av de tre gårdarna i byn, på 1650-talet skattade man för 2 1/6 tunna utsäde. Med all sannolikhet var det här "Greger" Heljesson bodde på 1560-70-talet, enligt de svenska räkenskaperna.

8. **Helje Grelsson**, död före 1608?

gift med Anna?, hon nämns i tiondelängden 1608

s Nils (Grg:9)

9. **Nils Heljesson**, brukare före 1611 till sin död före 1643

gift med Ragiäl, senare omgift

s Grels, född omkr. 1626 (Grg:10)

d Märeta

s Olof

d Agnes

De tre äldsta barnen nämns i mantalslängden 1645. Agnes nämns i dom-boken 1693 som brukare av ödehemmanet på Berget. Märeta kan möjligen ha blivit gift till Fjällsjö, i så fall mor till Ragiäl Persdotter, gift med Olof Abrahamsson (Gärde:13). Änkan Ragiäl gifte om sig med en Per Andersson, som erlade tiondet 1646-58, innan sonen tog över.

10. **Grels Nilsson** (Grg:9), brukare 1659 till sin död 22/6 1699 (73 år)

gift med en änka från Strand, död senast 1672

s Nils, bonde (Grg:11)

d Ingeborg, född 1665, gift med Olof Wälkommen (Vallen:13)

d Marin, gift med Olof Hägg (Vallen:7)

s Daniel, dragon?, nämnd 1708

14 - Grelsgård

Grels blev efter 1672 omgift med Ingeborg Olsdotter (Öhn:2)
s Pär, dragon på hemmanet, död 29/11, begravd 4/12 1698 (25 år)
d Anna, begravd 2/8 1741

Grels var först gift med Anders Sjulssons (Strand:2) änka, Hon hade en son, Sjul Andersson, som var halvbror till Nils Grelsson (domboken 1688). Andra hustrun, som var änka efter Mats Andersson i Fagerdal, var dotterdotter till Erik Olofsson (Jonsgård:1).

11. Nils Grelsson (Grg:10), brukare 1699-1738, död 31/12 1741
gift 20/12 1695 med Gölu Persdotter, begravd 20/12 1708 (40 år)

s Per, döpt 15/3 1696, död efter 1716

d Ingeborg, född 26/6 1698, gift med Hans Wallman

d Kerstin, född 30/4 1701, död?

s Grels, född 20/11 1703, begravd 1704

d Brita, född 12/4 1705, död i Brunflo 1768

d Gölu, döpt 8/9 1707, gift med Helje Mårtensson (Grg:6 och Gärde:30)

omgift med Walborg Matsdotter (Äspnäs:7), begravd 2/7 1748 (66 år)

s Mats, född omkr 1713, övertog hemmanet 1739

d Karin, född omkr 1715, gift 1738 med Per Bergkvist (Grg:6)

s Grels, född 20/8 1717, död 11/5 1718

d Gölin, född 1720?, gift med Enok Johansson i Gärde, Brunflo

Dottern Brita tjänade som piga i Brunflo, vid sin död. I begravningsboken finns antecknat: *"...dog hastigt, så snart hon kom frisk och sund in genom dörren, föll hon död till golfvet"*.

Dottern Karin blev änka efter dragon Per Bergkvist redan 1741. I oktober 1750 fick hon en dotter, Walborg, med dragonen Petter Halling, senare nybyggare i Allvattnet. Karin blev kvar på Grelsgård, begravd 27/5 1776.

GRELSGÅRD - Nr 3

1600-talets förste brukare, **Sven Olofsson**, var förmodligen en son till Oluff i Grexgål, som nämns i räkenskaperna 1564-71. Enligt Råfsten med jämtarna dog Sven någon gång mellan 1611-13. Näste brukare nämns först år 1621, då han "bygslar" gården (övertar arrendet - de flesta bondgårdar i Jamtland tillhörde ju danska kronan efter 1613...).

12. **Olof Persson**, brukare 1621 till död, före 1645

gift med Måret Sigfridsdotter

s Sigfrid, brukare 1645-50

Grelsård - 15

Sigfrid Olsson bygslade hemmanet efter sin mor, men blev inte kvar så länge - kanske dog han ung. År 1651 finns ett nytt namn i tiondelängden, **Anders Jonsson**. Denne var gift med Daniel Perssons änka i Tullsås, och var brukare på Tullsås nr 7 mellan 1641-47. Hustrun hette Gunborg Sigfridsdotter, och var kanske syster till Måret. Näste brukare, från 1663, blev så Gunborgs son i första äktenskapet:

13. **Per Danielsson** (Tullsås:36), död 7/4 1699
gift med Kerstin Jönsdotter, död 17/8 1705 (78 år)
s Daniel, född 1664? (Grg:14)
s Jöns, dragon Blix, begravd 19/1 1730 (63 år)

I mitt häfte nr 2, om Tullsås, råkade jag sammanblanda två Per Daniels-söner i Tullsås, den ovan nämnde och "Svensk-Daniels" son, som blev bonde i Nordland, Norge; se rättelsen i häfte 3, sidan 22.

14. **Daniel Persson** (Grg:13), brukare 1699-1717, bgr. 19/1 1730 (66 år)
gift med Lisbet Carlsdotter, död 1727
s Carl, född 26/2 1699, bonde (Grg:15)

15. **Carl Danielsson** (Grg:14), ägare 1718 till sin död, begravd 26/7 1741
gift 22/10 1727 med Marin Jöransdotter, Tullsås, omgift (Grg:16)
d Lisbet, född 18/9 1728, gift med Johan Fjällman
s Daniel, född 25/12 1729, bonde på hemmanet
s Erik, född 14/2 1730, hos modern (Strand:4 och Gärde:7)
d Anna, född 22/5 1731, begravd 25/8 1745
s Jöran, född 21/5 1733, bonde på hemmanet
d Kerstin, född 18/7 1738, gift med Karl Olofsson, Risselås
d Marin, född 27/9 1741, gift med Zakris Zakrisson i Gärde

16. **Anders Nilsson** (Näset:4), begravd 20/12 1778 (65 år 7 mån.)
gift 1743 med Marin Jöransdotter (Grg:15), döpt 21/2 1709, död 18/3 1801
d Brita, född 27/11 1743, gift med Zakris Larsson på Holmen
d Anna, född 3/3 1746, gift med Pål Jonsson i Ede, Hammerdal
s Nils, född 15/8 1751, död i febr. 1753

Anders Nilssons vigsel finns ej noterad i kyrkoboken, men vid första lysningsdagen (20/12 1742) fick han betala en avgift, Charta Sigillata. Denna avgift finns införd i Jämtlands läns landskontors räkenskaper.

Stamsele fick officiellt kyrkorätt i Ströms socken år 1832, och Tåxan år 1839. Kyrkan i Ström låg betydligt närmare än den egna i Ramsele, och det blev oftast Ströms kyrka som besöktes vid högmässor, dop och begravningar. I de äldsta kyrkböckerna finns byborna med hos båda församlingarna, men trots detta saknas många personuppgifter.

Byarna fördes i administrativt hänseende till Ströms socken (och därmed även till landskapet Jamtland) och Jämtlands län år 1891. Detta redovisades också på kartor under större delen av 1900-talet. På 1980-talet började dock lantmäteriet att ange 1800-talets landskapsgränser - i stället för de nuvarande - tillsammans med länsgränserna, på sina kartor. Då hamnade bl.a. Stamsele och Tåxan åter inom Ångermanlands-gränsen! Som en följd av detta är också Jamtlandskartan i den nyligen utgivna Nationalencyklopedin felritad...

Stamsele och Tåxan ligger numera i Jamtland, men tidigare alltså i Ångermanland. Under lång tid - fram till 1645 och korta perioder därefter - låg Stamsele dessutom "utrikes", i förhållande till Ström och Hammerdal. Uttrycket "utrikes till Hammerdal" kan därför mycket väl ha sitt ursprung i denna trakt.

Trots riksgränsen hade folket i Stamsele goda och intima kontakter med Strömsborna, förmodligen besöktes också Ströms kyrka långt före 1645. En del av dessa kontakter "avslöjas" i ett protokoll från ett landsmötet i Jamtland, på Frösön, år 1624. Den danske kungen hade förbjudit norrmännen att passera över gränsen till Sverige, eftersom en smittsam pestsjukdom grasserade där. Men förmodligen fanns också politiska skäl...

Eftersom gränsvakterna ej hunnit fram fortsatte folk på båda sidor om gränsen att besöka varann i olika ärenden. Strömsborna blev därför anklagade för att ha brutit emot "*Kongl. Majjt.:z mandat, breff och förbud*". Strömsböndernas ombud, Karl Sivertsson i Risselås och Peder Hieronimussen i Bregård, förklarade att det skett av missförstånd, i nöd och trångmål. Om några straff utdömdes framgår dock inte av protokollet.

Per Andersson i Gärde följde en svensk borgare, Christoffer i Härnösand, över gränsen till Stamsele - eftersom han var skyldig denne en del pengar för en aln kläde han köpt. Mickel Persson i Gärde hade en slipsten och en kvarn stående i Fjällsjö, vilka han försökte sälja för att få pengar att betala skatten med. Jens Eriksson i Gärde hade skickat sin styvson till Nässjö i Ramsele för att försöka få fram kontanter till skatten. Sven Jöransson i Tullsås hade skickat sin son i samma ärende...

Peder Olsson i Risselås och Anders Andersson i Vallen gick till Stamsele eftersom de behövde köpa salt. Jöran Tolsson i Risselås var också saltlös, men han hade skickat sin son. Nils Heljesson i Grelsgård hade varit till Nässjö för att byta torrgäddor mot salt. Erik Olsson i Jonsgård hade besökt en dotter som var gift i Stamsele, och Sjul Persson i Vallen hade ett barn till uppfostran hos sin svåger, Olof Ersson i Stamsele.

Stamsele - 17

Det fanns två gårdar i Stamsele på 1600-talet, båda var på 7 "seland". Under 1500-talet skattade man för sammanlagt 18 seland, men år 1618 sänktes skatteunderlaget till 14 seland. Tre seland ("sådesland") motsvarades på den jamtska sidan av 1½ tunnland - på tre seland kunde man så ut 1½ tunna korn.

Under de första åren av 1600-talet står **Isak Andersson** och **Erik Persson** som brukare av varsitt hemman i Stamsele, dessa var på 3 resp. 2 tunnland. Dessutom fanns **änkan Brita** som tiondegivare, hon brukade då 1½ tld. Kanske slogs hennes gård ihop med nr 2, vilken fram till 1660-talet var något större än nr 1 (8 resp. 6 seland).

STAMSELE - nr 1

I tiondelängderna 1615 och 1621 står **Anders Isaksson** som hemmanets ägare, förmodligen en son till företrädaren. Åren 1629-37 finns en **änka, Ingell** (Ingegård) som brukare, troligen Anders Isakssons hustru. I några tiondelängder nämns också en **Olof Eriksson**, samtidigt med änkan.

1. **Per Nilsson**, brukare omkr. 1640-1650
s Erik ? (Stm:2)
s Sven ? brukare 1650-53

Enligt Ramsele tingslags dombok 1644 köpte Per Nilsson hemmanet av Olof Ersson och Anders Ersson, förmodligen bröder, den senare brukare av hemmanet nr 2 (Stm:8).

Erik och Sven Perssöner stod åtalade för tjuvjakt, vid Hammerdals-tinget år 1658. Sewal Karlsson i Risselås hade visat dem ett par älgar på sin skog, men bröderna tvekade inför "*överhetens hårdeliga förbud*". Sewal skulle dock ta på sig skulden, och hoppades på överhetens barmhärtighet p.g.a. den hungersnöd han då befann sig i. Sewal tog se'n både kött och hudar, och bröderna fick inget - förutom böterna!

Sven nämns i tionde- och mantalslängder 1650-53, men år 1656 har han köpt ett hemman i Nässjö, Ramsele.

2. **Erik Persson** (Stm:1), brukare 1655-efter 1673; död 23/4 1696
gift med (Kerstin?) Andersdotter (Stm:8)
s Per (Stm:3)
s Olof (Stm:11)
s Abraham ?

18 - Stamsle

Abraham Ersson skulle bli måg åt Jöran Andersson (Öhn:16) år 1685, och överta hemmanet där - men så blev det av någon anledning inte.

Erik Persson köpte tydligen en del jord av finnarna på nr 2, för efter 1663 anges båda gårdarnas storlek till 7 seland. Hustruns namn är okänt, men eftersom både Pär och Olofs äldsta dotter heter Kerstin, kan det också vara deras mors namn.

3. **Per Ersson (Stm:2)**, brukare omkr 1675-1710; begravd 1733

gift med **Sigrid Svensdotter**, begravd 1740

d **Kerstin ?** född o. 1678, gift med **Jacob Persson i Hallen, H-dal**

d **Gertru ?** född o. 1679, gift med **Mickel Andersson (Tullsås:29)**

s **Erik ? (Stm:4)**

d **Brita**, döpt 13/11 1685 (Grelsg:6)

d **Sara**, döpt i februari 1693

s **Sven**, född o. 1695 (Strand:5)

d **Gunnil**, född i mars 1697

Sven Persson i Stamsle nämns som dopvittne åren 1714-20, och i dom-boken 1718, men ej senare. Sven Persson i Strand dyker upp 1721, och eftersom hans första dotter döps till Sigrid, är det förmodligen fråga om samma person.

4. **Erik Persson (Stm:3)**, ägare omkr. 1710 till sin död 12/5 1717

gift med **Lucia Ersdotter**, omgift (Stm:5)

d **Sigrid ?** född omkr 1711, gift med **Per Nilsson i Tåxan**

s **Erik**, döpt 1/6 1716, död någon gång mellan 1742-55

I mantalslängden 1718 finns en Sven Persson, förutom änkan Lucia; i tiondelängden 1719 står han ensam. Det är möjligt att denne är Erik Perssons bror, som senare blir bonde i Strand. Änkan gifter snart om sig med en yngling från Näset i Ström:

5. **Erik Nilsson (Nä:4)**, född 26/5 1698; begravd 18/9 1774

gift med **Lucia Ersdotter (Stm:4)**, begravd 1740

d **Brita**, född 12/3 1720

d **Marin**, född i jan. 1723, gift med **Erik Mårtensson i Tullsås**

omgift (efter 1742) med **Brita Andersdotter från Öhn**, född 11/3 1718, död i Gåxsjö 15/11 1809

d **Kerstin**, döpt 7/1 1747, gift med **Per Olofsson (Stm:14)**

d **Brita**, född 6/1 1748

d **Lucia**, döpt 18/12 1748, gift med **Hans Andersson i Gåxsjö**

d **Lisbet**, född 22/12 1750

s **Anders**, född 4/7 1754, bonde i Gåxsjö, Hammerdal

Erik Nilsson var brukare på hemmanet från 1720 till omkring 1755. Hans styvson, Erik Ersson, verkar ha varit i livet år 1742, men dog innan han kunde överta hemmansbruket. För att försäkra sig om "trygghet på ålderdomen" ämnade Erik Nilsson köpa halva hemmanet nr 1, och lät uppbjuda det på vintertinget i Ramssele år 1757. Han hade då redan börjat "bortflytta med en del av husen på en ny tomt litet ifrån gården". Säljare var brodern, Per Nilsson i Täxan, som var gift med hemmanets arvtagare, Sigrid Ersdotter (Stm:4). Köpeskillingen uppgick till 180 daler kopparmynt "utom en lika stor summa som Erik Nilsson tillförene för hemmanets skuld betalt".

Men innan Erik fick fastebrev på halva hemmanet protesterade Per Nilssons son, Erik Persson, inför tinget på hösten 1757. Av handlingarna framgår att Erik Nilsson är hans styvmorfar, men det står också (år 1758 och 1761) att Erik Persson ärvt hemmanet efter sin "afledne moder", vilket verkar märkligt - Sigrid Ersdotter i Täxan dog först 1795... Första gången ärendet är uppe (hösten 1757) står det dock bara "...som des mödernes börd Erik Persson ärfveligen tillfallit...". Det kan ju innebära att Eriks föräldrar och syskon i Täxan bestämt att Erik skulle ärva hemmanet i Stamsele, och brodern Nils nybygget i Täxan. Kanske är det bara en felformulering i senare protokoll som ställer till besvären...

Erik Persson kom också överens med sin styvmorfar att denne under sin återstående levnad skulle få "åbo och nyttia hälften af sitt mödernes arfvehemman 7 seland i Stamsele, jemte the nya huus han för sig upsatt, hwilken förmohn och förunnnes hustrun om hon honom öfverlefver och sådant åstundar, i annor händelse nyttiar hon i lifstiden til uppehålle åkren Hammaren kallad, jemte besagda hus; men efter bægges död skall alt sammans till hemmanet återfalla utan lösen eller betalning, niutande allenast Erik Nilssons barn någon liten wedergällning för hussen...".

6. Erik Persson, från Täxan, född 22/10 1732, död 21/5 1761
 gift 28/10 1753 med Anna Svensdotter, Strand, född 27/10 1729, omgift
 med Mårten Mårtensson (Grelsgård:6)
 s Per, född 3/2 1755, bonde
 d Anna, född 8/1 1758, gift med Anders Ersson (Stm:5)
 s Sven, född 28/4 1759, bonde

Erik Persson begravdes i Ström den 28 maj - 1760, enligt kyrkboken. Han hade "olyckl. omkommit under isen d 21 ejusd. uppå Stamswiken, söder om ön". Årtalet stämmer dock inte med Ramssele tingslags småprotokoll från 16/1 1761. Där står uttryckligen: "Kom för mig och sittande rätt Erik Persson i Stamsele, upwisande häradsrättens förening..." Erik finns med i mantalslängden för år 1760, men ej för 1761. Troligen är det kyrkbokens årtal som är det riktiga.

STAMSELE - Nr 2

Uppgifterna om 1600-talets förste brukare och deras familjer är mycket osäkra, men jag redovisar dem ändå.

7. **Erik Persson**, nämns i tiondelängden och hjälpskattelängden 1601
s Anders ? (Stm:8)
s Olof ? (Stm:9)
d Sigrid ? gift med Sjul Persson (Vallen:1)

8. **Anders Ersson**, brukare omkr 1610-1640
hustruns namn okänt
s Erik ? brukare 1640-52
d ? gift med Mickel Persson i Flyn, Ramsele
d (Kerstin?) gift med Erik Persson (Stm:2)

Erik Andersson, som övertog hemmansbruket omkring 1640, var förmodligen gift men hade kanske inga barn. Han sålde hemmanet till Hindrik Jonsson (Stm:10), som senare sålde till Eriks systerson, Olof Ersson (Stm:11).

9. **Olof Ersson** (Stm:7), flyttade till Alsen
gift med Barbro Jonsdotter
d Maret, född 1619? ogift, död i Alsen 22/3 1695
d Brita, född 1631? död 16/12 1695, gift med Grels Ersson i Valne, Alsen

10. **Hindrik Jonsson**, finne från Tåsjö
hustruns namn okänt
s Jöns, soldat, skjuten i Trondheim 15/10 1659
s Mats, bonde ?

Under åren 1653-1670 är namnen på hemmansbrukarna minst sagt varierande. Det är möjligt att Hindrik Jonsson var ägare, men att han lejde bort gårdsbruket till andra, vissa år. Namnen (enligt mantals- och tiondelängderna) är följande:

Mattes, finne (1653); Hindrik Matsson (1654); Hindrik, finne (1655-62); Göran Pedersson (1663); Sven Persson (1668) och Hindrik Jonsson (1670). En Mats Hindriksson bodde i alla fall i Stamsele år 1658, han var då ogift. Han blev dömd för att han "*oloflig gärning heller lägersmål haffr*" med Anna Persdotter, en piga i Sel, Ramsele.

11. **Olof Ersson** (Stm:2), ägare 1670-1708; död fore 1715
gift med Susanna Jöransdotter?, begravd 12/8 1733 (86 år)
s Jöran, gift
s Per, född o. 1669 (Stm:12)
s Sven, född o. 1672, gift; död i Ede, Hammerdal 7/3 1760
s Anders (Stm:13)
s Olof
d Kerstin

Om hustruns namn stämmer var hon förmodligen dotter till Jöran Svensson (Tullsås:2). Olofs barn nämns i domboken 1755, där det hänvisas till köpehandlingen 1709, då Per löste ut sina syskon ur hemmanet. Det framgår också att Jöran Olofssons döttrar, Susanna och Karin, klandrade köpet, dock utan framgång.

12. **Per Olofsson** (Stm:11), ägare 1709-19; död 17/12 1757 (88 år)
gift med Karin Ersdotter från Imnås, Ramsele, död 1724 (63 år)
s Olof, född o. 1700 (Stm:14)
s Erik ? född o. 1703, nybyggare i Täxan
s Per ? född o. 1704 (Gärde:5)
s Sven, (nämns med Olof i domboken 1718)
s Jöran ?, född omkr 1707, gift 1739 till Görvik, Hammerdal

13. **Anders Olofsson** (Stm:11), begravd 1727?
gift 28/12 1717 med Anna Matsdotter, från Öhn, född 1697?
s Olof, född omkr. 1720, dragon Forsberg, till Gäddede 1761

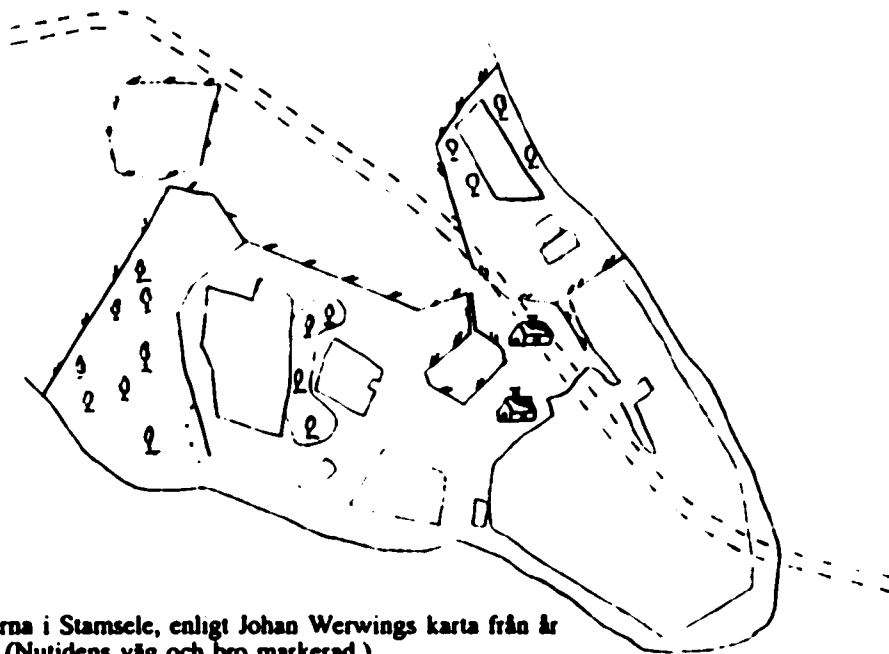
Anders Olofssons hustru var förmodligen en dotter till dragon Mats Rosenäng (Öhn:18). Sonen Olof var gift med Elin Mårtensdotter (Grelsgård:6).

14. **Olof Persson** (Stm:12), ägare 1720-1763; död 6/7 1779 (79 år)
gift 28/10 1723 med Bengta Jönsdotter från Strand, född 10/8 1698 "*vid solens uppgång*"; död 5/4 1768
en son begravd 1724
s Per, född 20/5, begravd 11/9 1726
d Karin, född 1728, gift med Hans Mårtensson (Grelsgård:6)
s Jöns, född 22/8 1730, bonde
d Ingeborg, född 24/6 1732, gift med Jöns Olsson i Hallen, Hammerdal
d Susanna, född 1736, gift med Jonas Andersson, Storön
s Per, född 1741, bonde

Jöns och Per Olofssöner övertog hälften var av hemmanet år 1763. Enligt

Stamsäle - 22

begravningsboken hade Bengta Jönsdotter fött sex söner och tre döttrar. Vi saknar alltså namn på tre söner, vilka dock förmodligen aldrig nådde vuxen ålder.

Gårdarna i Stamsäle, enligt Johan Werwings karta från år 1695. (Nutidens väg och bro markerad.)

För senare personuppgifter från dessa byar - se Strömsbokens häften.

.

TILLÄGG:

Till häfte 4:

(Gärde:8) *Jöns Nilsson Svedberg*
gift 23/12 1746 med Margeta Mårtensdotter från Nordingrå, född i juli
1723

Till häfte 5:

(Risselås:17) *Olof Olofsson*
d Anna, född 23/5 1750, gift med Olof Jonsson i Brattland, Åre

KÄLLOR:

Tryckta:

J Adolfsson: Från Stamsle till Taxan (1986)
L Bygdén: Härnösands stifts herdaminne (1923-26)
B Hasselberg: Supplement till herdaminnet (1964)
G Hansson: Tre präster på Jonsgård, i: Kyrklig årsbok (1987)
S A Sundström: Dorotea sockens historia (1977)
Gardshistorie for Grane, Vefsn bygdebok (Mosjøen 1990)
Jämtländska domböcker och landstingsprotokoll I-IV, 1621-1648
Jämtländska räkenskaper 1564-17 (utg. 1944-48)
Råfsten med jämtarna 1613 (1959)
Strömsboken (utg. 1944-72)

Otryckta:

- I landsarkivet, Härnösand:
 - Gävleborgs läns landskontor, verifikationer
 - Ramsele tingslag, domböcker och småprotokoll
 - I landsarkivet, Östersund:
 - Hammerdals och Ströms kyrkoarkiv
 - Hammerdals tingslags domböcker och småprotokoll
 - Jämtlands regementes mönsterrullor (mikrokort)
 - Mantalslängden 1645 (avskriftsamlingen)
 - Saköres- och bygsellängder 1601-45 (avskriftsamlingen)
 - Jordeboken 1633 (mikrokort)
 - Jämtlands läns landskontor, verifikationer
 - Kammararkivet, Stockholm:
 - Landskapshandlingar (mikrokort)
 - I lantmäteriet, Östersund:
 - Bykartor
 - I riksarkivet, Stockholm:
 - Norska länsräkenskaper 1601-1645
 - Tiondelängder 1646-1676 (i landboksverifikationerna)
 - I krigsarkivet, Stockholm:
 - Jämtlands regementes mötesrullor
- Kjell Jacobsen, Mosjøen, Nordland (brev)

"Byarna i Ström på 1600-talet" skall användas som en komplettering till de häften – Strömsboken – som Ströms hembygdsförening gav ut åren 1944 – 1972.

Följande häften är planerade i denna serie:

1. Öhn (utg. 1990)
2. Tullsås (utg. 1990)
3. Äspnäs – Strand – Bregård (utg. 1991)
4. Berget – Gärde – Näset (utg. 1992)
5. Risselås – Vallen (utg. 1993)
6. Jonsgård – Grelsgård – Stamsele (utg. 1994)
7. Nybyggen – Sockenstugan
8. Soldater

Pris: 25:–

ISBN 91-971756-5-X